

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR Haarlem

INGEKOMEN 18 MEI 2017

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

dhr K.S. Schipper

CZ/SI

Telefoonnummer +31235144084

schipperk@noord-holland.nl

1 | 7

Betreft: Initiatiefvoorstel "Maatschappelijk verantwoord inkopen naar een hoger plan"

Verzenddatum

18 MEI 2017

Geachte leden,

Kenmerk

903608/945644

Ter uitvoering van art. 167, tweede lid, van de Provinciewet (inzake de actieve informatieplicht) informeren wij u over onze reactie op het initiatiefvoorstel "Maatschappelijk Verantwoord Inkopen naar een hoger plan" van de fracties PvdD en CU-SGP. Het initiatiefvoorstel hebben wij op 2 januari 2017 ontvangen, waarna GS-advies hebben uitgebracht. Het initiatiefvoorstel en het GS-advies zijn besproken in de commissie EEB van 20 en 23 maart 2017.

Uw kenmerk

903608/939902

Naar aanleiding van de bespreking in EEB en het GS-advies hebben de initiatiefnemers het initiatiefvoorstel aangepast ten behoeve van de PS-vergadering van 10 april 2017. Het Presidium heeft echter besloten om het aangepaste initiatiefvoorstel eerst voor (nieuw) advies aan GS voor te leggen en daaropvolgend wederom in PS te agenderen.

Het aangepaste initiatiefvoorstel hebben wij op 11 april ontvangen met daarin het verzoek om onze reactie uiterlijk 23 mei 2017 tegemoet te zien ten behoeve van de agendering voor de commissie EEB van 12 juni 2017.

Uw initiatiefvoorstel omvat 10 maatregelen. In vergelijking met het vorige initiatiefvoorstel is de vraagstelling van de voorstellen met de nummers 1, 2, 6 en 7 aangepast. De betreffende GS-adviezen zijn hierdoor ook gewijzigd. De andere voorstellen en GS-adviezen zijn ongewijzigd.

Hoewel wij positief staan tegenover acht van de tien voorstellen, luidt ons advies om het initiatiefvoorstel als geheel (in de huidige vorm) niet te ondersteunen. Wij adviseren de initiatiefnemers om ofwel de ondersteunde voorstellen afzonderlijk in te dienen ofwel een deel van

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl

de voorstellen dermate aan te passen, dat wij het initiatiefvoorstel als geheel kunnen ondersteunen.

Onderstaand gaan wij op elk van de 10 maatregelen afzonderlijk in.

Voorstel 1: vanaf het volgende contract (1-1-2018) met bloemisten alleen nog zaken te doen met bloemisten die voldoen aan de Barometer Duurzame Bloemist, score 'Gold' (maatregel 2).

Achtergrond

De provincie koopt alle bloemen in bij twee bloemisten, waarmee tweejarige contracten zijn afgesloten die lopen tot 1 januari 2018.

De bloemist die boeketten levert die door medewerkers via intranet kunnen worden besteld, werkt zoveel mogelijk met duurzame bloemen. Deze bloemist is bovendien voornemens om zich te certificeren voor de Barometer Duurzame Bloemist en voldoet op dit moment al aan een aantal eisen voor certificering.

De bloemist die de overige boeketten levert is gecertificeerd voor de Barometer Duurzame Bloemist, niveau "Goud". Deze bloemist beschikt bovendien over de certificaten FFP, MPS-A en Milieukeur. De certificaten geven onder meer aan dat de gebruikte producten op milieubewuste wijze zijn geteeld.

Advies

Wij ondersteunen het voorstel. Het voorstel is al gedeeltelijk gerealiseerd in de huidige contracten. Indien ervoor gekozen wordt om de huidige contracten te verlengen, dan zal dit alleen gebeuren als de bloemisten voldoen aan de Barometer Duurzame Bloemist, score 'Gold'.

Voorstel 2: bij elke maaltijd in het bedrijfsrestaurant een vegetarische en veganistische optie aan te bieden. De producten zijn vooral streekproducten en biologisch. Elke maandag is Meatless Monday.

Achtergrond

Op de locatie Houtplein wordt in het bedrijfsrestaurant dagelijks een uitgebreid assortiment aangeboden, met onder andere diverse vegetarische producten (broodbeleg, saladebar, warme snacks). De saladebar biedt ook diverse veganistische producten. Bovendien is er elke eerste maandag van de maand een zogenoemde Meatless Monday, waarbij een uitsluitend vegetarisch assortiment wordt aangeboden.

Op de locatie Dreef is een kleiner bedrijfsrestaurant met een beperkt (basis)assortiment van onder andere vegetarische opties. Er is de mogelijkheid om, mits twee dagen van tevoren aangevraagd, maatwerk te verlenen en veganistische opties aan te bieden. De afname is echter dermate laag, dat een volledig aanbod, zoals op de locatie Houtplein, een hogere derving met zich meebrengt. Dit past niet binnen de duurzaamheidsambities van de provincie.

In de dienstverleningsovereenkomst voor de catering met Eurest is contractueel vastgelegd dat het assortiment voor ten minste 50% uit duurzame producten bestaat. Dit percentage wordt ruim gehaald: op de locatie Houtplein is het percentage 55% en op de locatie Dreef 74%. Het aangeboden assortiment duurzame producten bestaat gedeeltelijk uit biologische en streekproducten. Momenteel wordt onderzocht wat het percentage biologische en streekproducten is.

Advies

Het voorstel is gedeeltelijk gerealiseerd. In het bedrijfsrestaurant locatie Houtplein worden al vegetarische en veganistische opties aangeboden. Op de locatie Dreef worden ook vegetarische en veganistische opties aangeboden, met de kanttekening dat de veganistische optie twee dagen van tevoren moet worden aangevraagd. Voor een vergelijkbaar aanbod van vegetarische en veganistische opties als op het Houtplein is de afname op de Dreef te laag en de derving te hoog. Een deel van de aangeboden producten is biologisch en/of komt uit de streek.

Wij achten een maandelijkse Meatless Monday voldoende en raden dit deel van het voorstel af. Wij verwachten dat de medewerker van de provincie bewust en verantwoordelijk genoeg is om verder zelf invulling te geven aan eventuele wensen om vaker vegetarisch te eten door gebruikmaking van de aangeboden opties in de bedrijfsrestaurants.

Voorstel 3: de Green Deal circulair inkopen te ondertekenen.

Achtergrond

De Green Deal circulair inkopen die momenteel loopt, gold voor de periode 2015-2016 en bevindt zich in de afrondende fase. In het tweede kwartaal van 2017 wordt de nieuwe, tweede Green Deal circulair inkopen verwacht. Deze Green Deal 2.0 gaat opnieuw over het aanmoedigen van circulair inkopen, maar zal zich meer richten op specifiek inhoudelijke (inkoop)vraagstukken. Zodra de specifieke inhoud van de Green Deal 2.0 bekend is, kan worden onderzocht of de provincie de Green Deal 2.0 kan ondertekenen.

Advies

Op dit moment kan dit voorstel niet worden gevolgd. De huidige Green Deal gold voor 2015-2016 en wordt nu afgerond. In het tweede kwartaal van 2017 wordt een nieuwe Green Deal circulair inkopen verwacht. Wanneer dit bekend is, wordt onderzocht of de provincie zal ondertekenen.

Voorstel 4: meer dan twee circulaire aanbestedingen per jaar te doen, bijvoorbeeld door te gebruik te maken van best practices van andere partijen.

Achtergrond

De provincie doet mee aan een Community of Practice (CoP) circulair inkopen van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en werkt hierin samen met gemeenten en bedrijven in de regio. Deze CoP is erop gericht om de inkoop van de deelnemers meer circulair te maken en geldt als duidelijk signaal naar de markt dat de deelnemers van de MRA prominent werk maakt van circulair inkopen. Dit gebeurt onder meer door best practices met elkaar te delen op het gebied van concrete inkooptrajecten en op het vlak van de inbedding van circulair inkopen in de eigen organisatie. Er wordt bovendien gekeken naar andere manieren van samenwerking.

De aanpak op het gebied van duurzaam inkopen wordt in de eerste helft van 2017 gepubliceerd. Hierin zal aandacht zijn voor circulair inkopen en zal de ambitie worden gevormd om meer dan twee circulaire aanbestedingen per jaar te doen. Circulair inkopen leidt niet per definitie tot kostenverhoging, omdat vermeden kosten op bijvoorbeeld het gebied van CO²-uitstoot, grondstoffengebruik en andere milieu-aspecten ook kunnen worden meegerekend. Bovendien kan bijvoorbeeld het hergebruik van materialen zelfs geld opleveren.

Echter niet elk product of dienst leent zich er echter voor om circulair te worden aanbesteed. Bovendien bevindt het circulair aanbesteden zich, ook landelijk, nog in de pioniersfase. Of er daadwerkelijk meer dan twee inkooptrajecten circulair kunnen worden aanbesteed, is dus afhankelijk van de producten of diensten die worden ingekocht per jaar.

Advies

Wij ondersteunen het voorstel. Wij zouden in de aanpak op het gebied van duurzaam inkopen de ambitie kunnen opnemen om meer dan twee circulaire aanbestedingen per jaar te doen, mits de inkooptrajecten die zich aandoen zich daarvoor lenen.

Voorstel 5: bij het circulaire inkopen samen te werken met gemeenten in de regio.

Achtergrond

Zie de achtergrond bij voorstel 4. Naast samenwerking op het gebied circulair inkopen in de CoP van de MRA, wordt ook samengewerkt in een CoP opgezet door het Ministerie van Economische Zaken. De provincie neemt hierin deel met verschillende overheidsorganisaties (gemeenten, waterschap, ministerie) in Nederland om duurzaam inkopen te bevorderen.

Advies

Wij ondersteunen het voorstel. Samenwerking met gemeenten (en andere partijen) in de regio op het gebied van circulair inkopen gebeurt momenteel al in de CoP van de MRA. De provincie kan veel leren van andere partijen, bijdragen aan een duurzamer Nederland en bovendien is het een duidelijk signaal naar de markt dat de deelnemers aan de CoP van de MRA grote waarde hechten aan circulair inkopen.

Voorstel 6: bij de eerstvolgende aanbesteding voor IT, wanneer het (mede) de aanschaf van elektronica producten betreft, aanbieders aan te moedigen extra resultaten te bereiken op het gebied van eerlijke materialen en het stimuleren van goede werkomstandigheden bij de productie.

Achtergrond

In een aanbesteding wordt primair gekeken naar de invulling van functionele eisen en wensen. Dat wil zeggen dat er wordt gekeken naar welke functionaliteiten de organisatie (en gebruiker) van een product vraagt en in hoeverre dit door de markt kan worden ingevuld. Het gebruik van eerlijke materialen en het stimuleren van goede werkomstandigheden bij de productie (of een andere duurzaamheidseis) zou een extra doelstelling kunnen zijn wanneer dit relevant is voor het product dat wordt uitgevraagd.

Advies

Wij ondersteunen dit voorstel. Indien het product zich ervoor leent, kunnen het aanmoedigen om extra resultaten te behalen op het gebied van het gebruik van eerlijke materialen en het stimuleren van goede werkomstandigheden bij de productie (of een andere duurzaamheidseis) als doelstelling worden meegenomen bij de aanbesteding. Momenteel wordt onderzocht hoe hieraan invulling kan worden gegeven. We onderzoeken bijvoorbeeld de inschakeling van Electronics Watch of een soortgelijke organisatie die toeziet op de rechten van medewerkers in de elektronica-industrie.

Voorstel 7: de dienstauto's van de gedeputeerden en CdK bij de eerstvolgende aanbesteding te vervangen door de meest duurzame auto's die voldoen aan de functionele eisen, met als minimum plug-in hybride auto's.

Achtergrond

De eerstvolgende aanschaf van dienstauto's voor het vervoer van gedeputeerden en de Commissaris van de Koning zal starten in 2019. Dan zal de voorkeur opnieuw uitgaan naar zo duurzaam mogelijke dienstauto's die voldoen aan de functionele eisen die op dat moment aan de dienstauto's worden gesteld.

Voor de discussie omtrent de bestelling van de dienstauto's voor het huidige vervoer van de gedeputeerden en de Commissaris van de Koning verwijzen wij naar de brief aan Provinciale Staten met kenmerk 903608/912858.

Advies

Wij raden het voorstel in de huidige vorm af. Bij de eerstvolgende aanschaf van dienstauto's van de gedeputeerden en de Commissaris van de Koning zal het streven opnieuw zijn om te komen tot de meest duurzame keuze van de voertuigen die dan op de markt aangeboden worden en die aansluiten bij de functionele eisen die worden gesteld.

Alvorens een definitieve keuze wordt gemaakt over de eerstvolgende aanschaf van dienstauto's voor het vervoer van gedeputeerden en de CdK zal volgens toezegging de voorlopige keuze ter informatie worden aangeboden aan Provinciale Staten.

Voorstel 8: te experimenteren met aanschaf van producten op levensduurkosten en daarin ook vermeden externe kosten te betrekken.

Advies

Wij ondersteunen het voorstel. De aanpak op het gebied van duurzaam inkopen wordt in de eerste helft van 2017 gepubliceerd. Hierin is ook al aandacht voor het experimenteren met de aanschaf van producten op levensduurkosten, waarin ook vermeden externe kosten worden betrokken.

Voorstel 9: jaarlijks te rapporteren over de voortgang van voorgaande acties, in heldere taal, over concrete resultaten, in enkele A4'tjes.

Advies

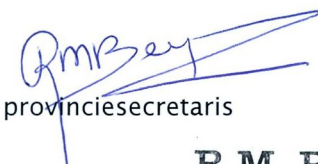
Wij ondersteunen het voorstel. De provincie zal jaarlijks in de bedrijfsvoeringsparagraaf in de begroting en het jaarverslag rapporteren over de voortgang van concrete actie in relatie tot de geformuleerde ambities op het gebied van duurzaam inkopen. De provincie heeft zich hier al aan gecommitteerd met de ondertekening van het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen op 8 december 2016. Een van de verplichtingen uit het Manifest is dat de provincie jaarlijks in het (bedrijfsvoerings)jaarverslag rapporteert over de resultaten op het gebied van maatschappelijk verantwoord inkopen in relatie tot de ambities die zijn geformuleerd in het inkoopbeleid en het actieplan dat daaruit voortvloeit ter uitvoering van dit beleid.

Voorstel 10: zich te buigen over de 'Horizonmaatregelen' (middellange termijn) en een plan te formuleren hoe deze maatregelen binnen bereik van de provincie te brengen.

Advies

Wij ondersteunen het voorstel. Door ondertekening van het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen is de provincie verplicht om een MVI-actieplan openbaar te maken. Hierin is beschreven hoe algemeen geformuleerde MVI-doelstellingen uit het inkoopbeleid specifiek en meetbaar worden gemaakt en worden ingebed in de organisatie. De maatregelen uit het actieplan kunnen worden vergeleken met 'horizonmaatregelen'.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
voorzitter**R.M. Bergkamp****J.W. Remkes**

1 bijlage(n)

- Initiatiefvoorstel "Maatschappelijk verantwoord inkopen naar een hoger plan" van de fracties PvdD-CU-SGP